

FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO
ŠKOLSTVÍ ÚZEMNÍCH
SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ
V ROCE 2023 – **INFORMACE**
PRO ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Praha, 27. ledna 2023

FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ ÚZEMNÍCH SAMOSPRÁVNÝCH CELKŮ V ROCE 2023

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) stanovilo a zveřejnilo částky pro jednotlivé školy a školní družiny pro rok 2023. Údaje jsou zveřejněny v elektronickém systému pro sběr dat, kde je školy najdou v individualizované podobě ([zde](#)), a také na webu MŠMT ([zde](#)).

Ze zveřejněných údajů na webu MŠMT **lze zjistit**:

- jaká částka byla MŠMT ze státního rozpočtu stanovena na jednotlivé školy a školní družiny,
- kolik ze stanovené částky připadá na platy pedagogů (zejména učitelů) a kolik na platy ostatních zaměstnanců školy (nepedagogických zaměstnanců),
- jaká částka připadá na nadtarifní složku platu pedagogů (neplatí pro základní umělecké školy a vyšší odborné školy),
- kolik míst zaměstnanců je možné ze stanovených prostředků hradit.

Ze zveřejněných údajů **nelze zjistit** zejména částku připadající na činnost školských zařízení (s výjimkou pedagogické práce ve školních družinách), neboť prostředky na tyto činnosti bude stanovovat až příslušný krajský úřad nebo Magistrát hl. m. Prahy (dále jen „krajský úřad“) prostřednictvím krajských normativů na přelomu února a března.

Krajský úřad stanoví další finanční prostředky a počet míst zaměstnanců, a to na¹:

- činnost školských zařízení (s výjimkou pedagogické práce ve školní družině),
- podpůrná opatření,
- ostatní osobní náklady (OON) na pedagogickou práci, pokud škola či školní družina nepřekračuje PHmax nebo PHAmax.

¹ Jedná se o finanční prostředky vycházející z krajských normativů stanovených krajským úřadem dle vyhlášky č. 310/2018 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů, na financování činnosti školských zařízení s výjimkou pedagogické práce ve školní družině (např. zařízení školního stravování, školní klub, domov mládeže, internát, školské poradenské zařízení, středisko praktického vzdělávání, dětský domov apod.), o finanční prostředky na podpůrná opatření dle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů, a o OON, pokud v oddíle VIII výkazu P 1c-01 škola k 30. 9. 2022 a školní družina k 31. 10. 2022 vykázala jejich přímou pedagogickou činnost a pokud škola či školní družina nepřekračuje součtem hodin přímé pedagogické činnosti v oddílech IVb, IVc a VIII PHmax či PHAmax.

1. Rozpis pro regionální školství územních samosprávných celků zahrnuje:

1.1. Prostředky na platy pedagogických pracovníků v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a školních družinách

MŠMT i v letošním roce pokračuje ve zvyšování prostředků na platy pedagogických pracovníků škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí. Navýšení prostředků na platy pro rok 2023 o 4 % bylo v plném rozsahu promítnuto do rozpisu pro regionální školství územních samosprávných celků.

Platové tarify pedagogických pracovníků v roce 2023 zůstávají beze změny. Ředitel školy nebo školní družiny v rozpisu z MŠMT obdrží potřebný objem finančních prostředků na platové tarify všech pedagogických pracovníků, které vykázal k 30. 9. 2022 v souladu s platovou tabulkou č. 5 [nařízení vlády č. 341/2017 Sb.](#), o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a to v případě, že v dané právnické osobě **nedošlo k překročení** rozsahu vzdělávání (maximálního počtu hodin pedagogické práce, tzv. PHmax, případně PHAmx), který je stát podle příslušných právních předpisů připraven financovat.

Navýšení prostředků na platy tak bude rozděleno **mateřským školám, základním školám, středním školám, konzervatořím a školním družinám** pouze do **nenárokové složky platu (osobní příplatky, mimořádné odměny)** prostřednictvím normativů na nenárokové složky platu a v případě škol s běžnými třídami (v příp. školních družin oddělení) také opravných koeficientů k nim. Normativ na nenárokové složky platu v kombinaci s opravným koeficientem zohledňuje **průměrnou naplněnost běžných tříd (resp. oddělení) a počet dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. až 5. stupně**, tedy parametry zvyšující náročnost pedagogické práce v dané škole či školní družině. Objem prostředků na nenárokové složky platu pro školy s běžnými třídami a školní družinu se určí jako součin příslušného normativu na nenárokové složky platu a příslušného opravného koeficientu.

V souladu s naplněním cíle implementovat a evaluovat účinnost nového systému financování regionálního školství v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023 přistoupilo MŠMT v roce 2023 k první významnější změně, a sice k úpravě opravných koeficientů k normativům nenárokových složek platu pedagogických pracovníků (bez asistentů pedagoga) pro mateřské školy, základní školy a školní družiny. Na základě podrobné analýzy rozpisu rozpočtu pro jednotlivé školy v letech 2020 až 2022 vyhodnotilo MŠMT jako nedůvodné stanovovat více opravných koeficientů zohledňující velikost školy nebo školní družiny.

Změna opravného koeficientu je provedena pouze v části, která zohledňuje naplněnost běžných tříd nebo oddělení (přehled změn je uveden v tabulce níže):

- u **mateřských škol a školních družin** byl dosavadní opravný koeficient pro školy/školní družiny s dvěma a více běžnými třídami/odděleními upraven na úroveň výhodnějšího opravného koeficientu pro školy/školní družiny s jednou třídou/jedním oddělením. Tímto došlo u mateřských škol/školních družin s více třídami/odděleními ke zvýšení objemu prostředků na nenárokové složky platu. Následně byl normativ na nenárokové složky platu pro mateřské školy či školní družiny zvýšen tak, aby bylo dosaženo odpovídajícího zvýšení průměrného platu pedagogických pracovníků.

- U **základních škol** byly dosavadní opravné koeficienty pro školu s jednou běžnou třídou nebo s dvěma třídami sníženy na úroveň opravného koeficientu pro školu s třemi až pěti třídami, a naopak pro školu s 6 až 18 třídami nebo 19 a více třídami byly opravné koeficienty zvýšeny na úroveň tohoto opravného koeficientu. Tímto došlo u základních škol se 6 a více třídami ke zvýšení objemu prostředků na nenárokové složky platu. Následně byl normativ na nenárokové složky platu pro základní školy zvýšen tak, aby bylo dosaženo odpovídajícího zvýšení průměrného platu pedagogických pracovníků.
- Opravné koeficienty pro mateřské a základní školy a školní družiny jsou tímto pro rok 2023 sjednoceny a dochází tak ke snížení jejich počtu.
- U **středních škol a konzervatoří** se opravný koeficient pro rok 2023 nemění. Dosažení odpovídajícího zvýšení průměrného platu pedagogických pracovníků středních škol či konzervatoří je tak pouze na základě zvýšení příslušných normativů na nenárokové složky platu. Obdobně je dosaženo odpovídajícího zvýšení průměrného platu u **škol zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona**, kde se opravné koeficienty nevyužívají.

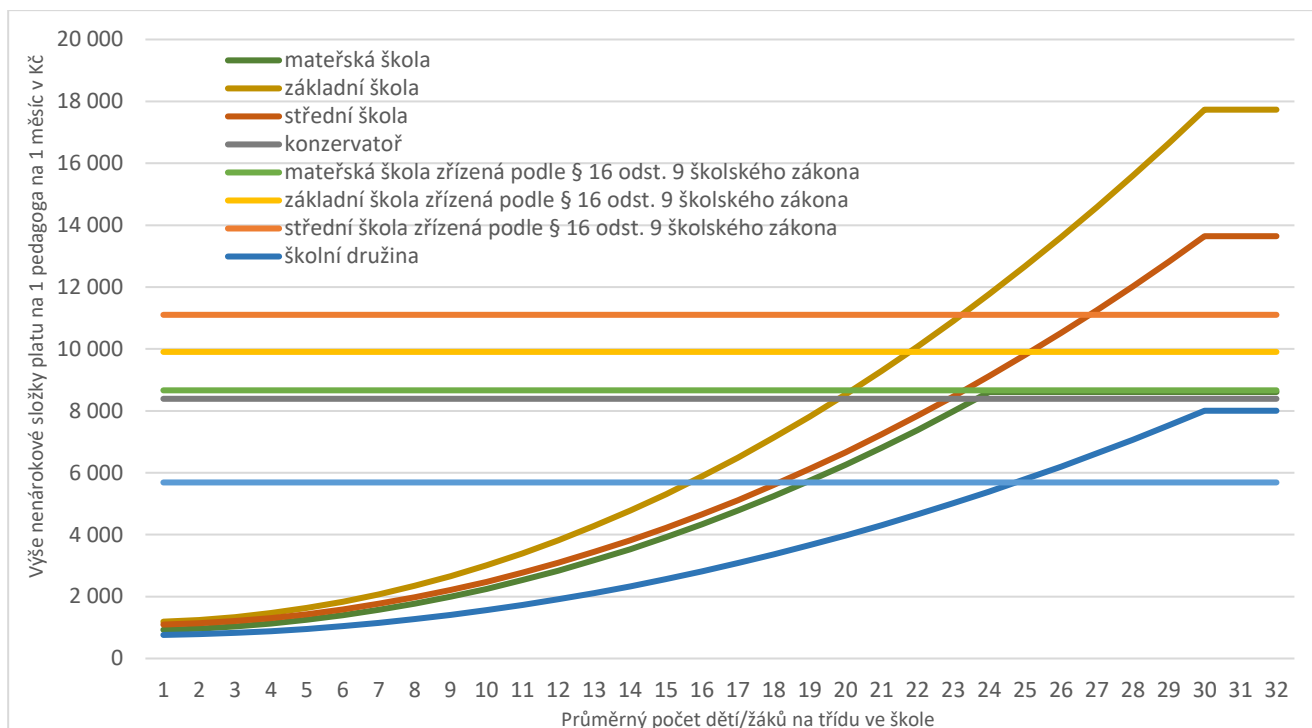
Přehled opravných koeficientů pro školy s běžnými třídami a školní družiny v roce 2022 a 2023:

2023		2022	
mateřská škola	$1 + 0,0146 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$	mateřské škole tvořené 1 běžnou třídou	$1 + 0,0146 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		mateřské škole tvořené 2 a více běžnými třídami	$1 + 0,0122 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
základní škola	$1 + 0,0157 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$	základní škole tvořené 1 běžnou třídou	$1 + 0,0220 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		základní škole tvořené 2 běžnými třídami	$1 + 0,0183 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		základní škole tvořené 3 až 5 běžnými třídami	$1 + 0,0157 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		základní škole tvořené 6 až 18 běžnými třídami	$1 + 0,0147 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		základní škole tvořené 19 a více běžnými třídami	$1 + 0,0129 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
střední škola	$1 + 0,0129 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$	střední škola	$1 + 0,0129 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
konzervatoř	$1 + PZI / PZ$	konzervatoř	$1 + PZI / PZ$
školní družina	$1 + 0,0107 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$	školní družině tvořené 1 oddělením	$1 + 0,0107 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$
		školní družině tvořené 2 odděleními	$1 + 0,0090 * (PZ / PBT)^2 + PZI / PZ$

kde: PZ je počet dětí/žáků v běžných třídách v denní formě vzdělávání ve škole, PBT je počet běžných tříd ve škole, PZI je počet dětí/žáků v běžných třídách se zdravotním znevýhodněním uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona

Pro mateřské školy a školní družiny je pro rok 2023 stanoven opravný koeficient na úrovni výhodnějšího opravného koeficientu stanoveného pro rok 2022. Pro základní školy je pro rok 2023 stanoven opravný koeficient na úrovni opravného koeficientu stanoveného pro rok 2022 pro základní školy tvořené 3 až 5 běžnými třídami. **Část opravného koeficientu zohledňujícího vzdělávání dětí a žáků se zdravotním znevýhodněním uvedeným v § 16 odst. 9 školského zákona se u škol a školní družiny nemění.**

Vliv části opravného koeficientu zohledňujícího naplněnost běžných tříd je znázorněn v následujícím grafu.

Výše uvedená úprava v oblasti nenárokových složek platu podporuje možnosti efektivního spojování ředitelství škol (při zachování stávajících pracovišť) vč. vzniku svazkových škol. **MŠMT tím také pokračuje ve vytváření prostoru pro ředitele školy a školní družiny cíleně finančně motivovat a ocenit kvalitní, aktivní a progresivní učitele, resp. další pedagogické pracovníky, od roku 2023 však bez zvýhodnění malých škol či školních družin oproti školám či školním družinám větším.**

Celý objem 4 % navýšení prostředků na platy pedagogických pracovníků **není tedy rozdělen zcela rovnoměrně (plošně)** mezi všechny mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře a školní družiny. Skutečný meziroční růst prostředků na platy pro konkrétní školu nebo školské zařízení ovlivní zejména:

- meziroční změny v organizaci školy a školní družiny (např. nové třídy, změna naplněnosti tříd), tj. změna na straně školy či školní družiny,
- u mateřských škol, základních škol a školních družin jejich velikost (tj. počet běžných tříd a oddělení), tj. změna v důsledku úpravy opravného koeficientu ze strany MŠMT.

Stejně jako v předchozích letech zůstává na **rozhodnutí ředitele školy** (jako zaměstnavatele), jakým způsobem bude přidělený objem finančních prostředků na platy rozdělen mezi jednotlivé pedagogické pracovníky školy či školní družiny – samozřejmě při respektování nařízení vlády č. 341/2017 Sb., pokud jde o výši tarifního platu a nárokových nadtarifních složek platu, a **při respektování vnitřních platových předpisů a zákonných zásad pro odměňování.**

1.2. Prostředky na platy nepedagogických zaměstnanců v mateřských, základních a středních školách, konzervatořích a vyšších odborných školách

Mateřským školám, základním školám, středním školám, konzervatořím a vyšším odborným školám jsou ze státního rozpočtu přidělovány finanční prostředky normativně na ředitelství, další pracoviště, třídu (případně žáka či studenta), přičemž normativ na ředitelství umožňuje řediteli školy zřídit odborné pozice, na které lze přenést podstatnou část agendy spojenou se správou právnické osoby (ekonomika, výkaznictví atp.) a vytvořit si tak větší prostor pro pedagogické vedení školy.

Odpovídající objem finančních prostředků na navýšení platových tarifů nepedagogických zaměstnanců od 1. 9. 2022 v příloze č. 1 [nařízení vlády č. 341/2017 Sb.](#) se pro rok 2023 promítl do těchto normativů v odpovídajícím zvýšení přibližně o 8 %.

1.3. Prostředky na platy zaměstnanců v základních uměleckých a vyšších odborných školách a školských zařízeních

Základním uměleckým školám a na pedagogickou práci ve vyšších odborných školách jsou ze státního rozpočtu přidělovány finanční prostředky normativně podle počtu žáků a studentů. Odpovídající objem finančních prostředků na navýšení platů pedagogických pracovníků v roce 2023 (zvýšení o 4 %) a platových tarifů nepedagogických zaměstnanců od 1. 9. 2022 (zvýšení o 8 %) v těchto školách se promítl do „centrálních“ normativů stanovených MŠMT.

V případě **školských zařízení** (s výjimkou pedagogické práce ve školních družinách) financovaných prostřednictvím **krajských normativů** (školní kluby, střediska volného času, školská poradenská zařízení apod.) promítlo MŠMT odpovídající objem finančních prostředků na navýšení platů pedagogických pracovníků v roce 2023 (zvýšení o 4 %) a platových tarifů nepedagogických zaměstnanců od 1. 9. 2022 (zvýšení o 8 %) do tzv. **republikových normativů**, jejichž prostřednictvím MŠMT rozděluje finanční prostředky na tyto školské služby jednotlivým krajským úřadům. Krajské úřady následně na základě [vyhláškou č. 310/2018 Sb.](#) stanovených parametrů stanoví konkrétní krajské normativy na vymezené „jednotky výkonu“.

1.4. Prostředky na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV)

Podle § 160 školského zákona lze z ONIV hradit např. výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice (pokud jsou podle školského zákona poskytovány bezplatně), výdaje školy na dopravu při akcích v rámci vzdělávání podle příslušného rámcového vzdělávacího programu. ONIV lze rovněž využít k hrazení náhrad za prvních 14 dnů nemoci zaměstnanců škol a školských zařízení.

Vyhláškou č. 452/2022 Sb., kterou se mění [vyhláška č. 79/2013 Sb.](#), o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče), ve znění vyhlášky č. 436/2017 Sb., **se s účinností od 1. ledna 2023 ruší povinnost zaměstnavatelů zajišťovat u nerizikových profesí periodické pracovnělékařské prohlídky.** Školám a školským zařízením se tak otevírá možnost využít prostředky ONIV poskytované ze státního rozpočtu, vynakládané dosud na úhradu těchto prohlídek na ostatní účely definované školským zákonem. Zároveň toto opatření přispěje ke snížení administrativní zátěže škol a školských zařízení.

V roce 2023 kromě ONIV poskytovaných školám prostřednictvím normativů v rámci rozpisu přímých výdajů ve výši 2,385 mld. Kč budou základním, středním školám a osmiletým konzervatořím poskytnuty další finanční prostředky z Národního plánu obnovy podle § 161 odst. 7 školského zákona ve výši cca 1,1 mld. Kč.

MŠMT při stanovení ONIV v rámci rozpisu rozpočtu přímých výdajů RgŠ ÚSC zohlednilo také potřebu navýšení normativů na řidičská a svářečská oprávnění v reakci na zvyšování platů pedagogických pracovníků. Nárůst dopadu zvýšení normativů na řidičská oprávnění mezi rokem 2023 a 2022 je vyčíslen ve výši cca 11,7 mil. Kč.

V roce 2023 MŠMT tak poskytne na ONIV celkový objem finančních prostředků ve výši 3,48 mld. Kč, který je srovnatelný s rokem 2022.

2. Zapojení dětí z Ukrajiny do českého vzdělávacího systému

V souvislosti s příchodem ukrajinských dětí na území České republiky byl schválen zákon č. 67/2022 Sb., o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje některé právní, organizační i obsahové podmínky spojené se zapojením ukrajinských dětí, kterým je poskytnuta dočasná ochrana, do českého vzdělávacího systému.

S ohledem na právní úpravu vyplývající ze školského zákona (v návaznosti na mezinárodněprávní závazky České republiky) mají ukrajinské děti, kterým je poskytnuta dočasná ochrana, **právo na vzdělávání za obdobných podmínek jako občané České republiky**.

Z tohoto důvodu je i pro účely financování činnosti škol a školských zařízení ze státního rozpočtu nezbytné na ukrajinské děti, žáky a studenty, které jsou přijaty ke vzdělávání ve školách zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, pohlížet shodně jako na ostatní děti, žáky a studenty.

2.1. Pedagogická podpora škol – ukrajinský asistent pedagoga

MŠMT umožňuje i v roce 2023 mateřským, základním a středním školám a konzervatořím i nadále čerpat další finanční prostředky na zajištění pozice ukrajinského asistenta pedagoga ve školách, které přijaly ke vzdělávání alespoň minimální stanovený počet cizinců s udělenou dočasnou ochranou.

Účel, podmínky a kritéria pro poskytnutí dalších finančních prostředků jsou zveřejněny ve Věstníku MŠMT č. 1/2023 ([zde](#)).

Finanční prostředky budou školám poskytnuty do 31. března 2023.

2.2. Zohlednění potřeby v rezervě přímých výdajů v průběhu roku

Pokud příslušný krajský úřad v průběhu roku 2023 vyčíslí významné zvýšení potřeby finančních prostředků v souvislosti s uplatněním ustanovení zákona č. 67/2022 Sb., MŠMT zvýší rozpis rezervy příslušnému krajskému úřadu.

3. Shrnutí

Připomínáme, že:

- Smyslem změny financování regionálního školství územních samosprávných celků, která byla spuštěna v kalendářním roce 2020, bylo co nejdříve po rozpisu z úrovně MŠMT (standardně již v lednu) poskytnout ředitelům škol informaci o tom, s jakým objemem prostředků na tzv. přímé výdaje na vzdělávání mohou v celém kalendářním roce počítat.
- Nový systém je založený na financování **reálného objemu výuky a reálné výše tarifních platů pedagogů** v mateřských školách, základních školách, školních družinách, středních školách a konzervatořích, a zajistí tak školám dostatek finančních prostředků pro zajištění kvalitní výuky i pro odpovídající odměňování jejich pracovníků.
- MŠMT přímo rozepisuje každé jednotlivé mateřské škole, základní škole, školní družině, střední škole a konzervatoři objem prostředků **na skutečný počet jejích pedagogů, pokud hodinové vyjádření jejich úvazků (přímé pedagogické činnosti) nepřekročí stanovený maximální rozsah**. Objem poskytnutých prostředků respektuje reálné zařazení pedagogů školy do platových tříd a stupňů (zkušenější pedagogický sbor tak nemá negativní dopad na výši poskytovaných prostředků na nadtarifní složky platu).
- MŠMT dále rozepisuje každé jednotlivé mateřské škole, základní škole, školní družině, střední škole a konzervatoři normativně stanovené prostředky **na ostatní nárokové složky a nenárokové složky platu, a to podle počtu pedagogů**. Prostředky na další složky platu tak vždy škola dostane vedle prostředků na tarifní složky platu a ředitel školy tak má garanci, že nebude zajišťovat tarifní složky platu pedagogů na úkor prostředků na další složky platu (zejména motivační).
- Objem prostředků **na platy nepedagogických zaměstnanců** (u mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoři a vyšší odborné školy) MŠMT stanovuje na každou jednotlivou školu prostřednictvím **normativu** složeného z normativu na ředitelství, další pracoviště a třídu (žáka u konzervatoře, studenta u vyšší odborné školy). Tento princip umožňuje **reálnější zohlednění skutečné potřeby** nepedagogické práce konkrétní školy a nenutí ředitele školy z prostředků na platy pedagogů dofinancovávat platy nepedagogů.

Nový mechanismus tedy umožňuje ředitelům škol státem poskytované prostředky na platy **rovnoměrně rozložit do celého kalendářního roku**. Vytváří předvídatelný prostor pro střednědobé plánování v oblasti platové politiky, zejména vůči pedagogickým pracovníkům škol, pro navýšení zvláštních příplatků, příplatků za vedení nebo osobních příplatků, ale také pro výplatu případných mimořádných odměn v průběhu roku.

Tento transparentní způsob financování škol **umožňuje rovněž z veřejně dostupných zdrojů na webových stránkách MŠMT získat**

- **zřizovatelům přehled o objemu prostředků rozepsaných MŠMT jimi zřizované škole**; navíc mohou tento rozpis také porovnat jak s dalšími jimi zřizovanými školami, tak se školami napříč jednotlivými zřizovateli,
- **pedagogickým pracovníkům školy přehled o objemu prostředků rozepsaných MŠMT jejich škole a zároveň mají možnost získat srovnání s jinými podobně organizovanými školami**; toto srovnání přispívá k věcné diskusi uvnitř školy o způsobu organizace školy, případně o nastaveném způsobu odměňování v rámci školy.

MŠMT bude i v následujících letech pokračovat v postupném zjednodušování soustavy normativů pro pedagogickou a nepedagogickou práci ve školách tak, aby motivovalo zřizovatele škol ke zefektivnění vzdělávací soustavy, vč. vytváření škol svazkových.